

STRATEGIN - VAD VILL VI UPPNÅ MED ÅRES GRÖNA DALAR?

Detta är ett bearbetat utdrag från Åres Gröna Dalars Utvecklingsstrategi 2007-2013. Dokumentet i sin helhet finns på www.aresgronadalar.se samt på Åres Gröna Dalars Leaderkontor.

INNEHÅLL:

Sid 1-2	Vision och sammanhang
Sid 3	Leader 1, Leader 2
Sid 4	Leader 3, Samarbetsåtgärden
Sid 5	Kriterier för LAG-gruppens urval
Sid 6	Mätmetoder för Åres Gröna Dalars framgång samt Om föreningen Åres Gröna Dalar

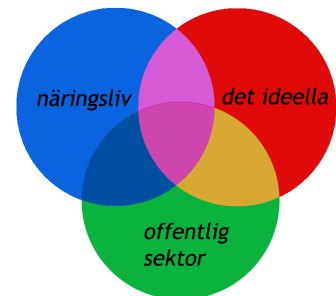
VISION:

Se hur Åres gröna dalar blomstrar!

Alla vi som försörjer oss här, ser våra barn växa upp här, lever och blir gamla här, investerar här eller kommer hit på vår lediga tid upplever en äkta och stark känsla av sammanhang och förnöjsamhet. Här har vi hittat en framgångsrik väg i att organiserat hjälpas åt för att lyckas. Vi har tillsammans byggt en stark lokal identitet, ett levande landskap med goda livsmöjligheter som ger boende, besökare och investerare ett gränslöst välkomnande. De nya gröna näringarna har hjälpt till att göra destination och området unikt i världen.

Hur ska vi, med hjälp av Leadermetoden, nå denna vision?

"Åres Gröna Dalar stimulerar och underlättar för människor att organiserat hjälpas åt för att lyckas."

I arbetet med strategin fanns ett behov att finna en röd tråd eller "minsta gemensamma nämnare". "Samverkan" och "det fjällnära landskapet" är våra röda trådar. Här behöver vi knyta till ekosystemen och landskapet, och knyta till begreppet resiliens.

Resiliens betyder ordagrant förmågan att återhämta sig eller motstå olika störningar. Dessa störningar kan innefatta allt ifrån chock och stress till hur en skog återhämtar sig efter storm, bränder och föroreningar. Ur en samhällssynvinkel kan innefatta hur ett land eller samhälle återhämtar sig efter en naturkatastrof eller politiska oroligheter.

www.wikipedia.se

2008-11-12

Det vi vill skapa när vi inför resiliensbegreppet är alltså starka lokalsamhällen som står bättre rustade för förändringar, genom framförallt väl organiserad samverkan. De traditionella areella näringarna har allt att vinna på ett närmare samarbete med turismen och vice versa. Vi kan alltså bestämma oss och förvänta oss att brukandet och vårdandet av landskapet berör många fler än de som i nuläget äger, brukar eller myndighetsutövar. När vi kommit så långt att de som besöker oss, känner sig välkomnade i egenskap av ansvarstagande vårdare och brukare av våra sköna bygder, då har vi klivit in i ett tidevarv där delaktighet och inflytande är centrala. På liknande sätt kan vi se hur lärande, rehabilitering och omsorg kan kombineras med brukandet och vårdandet av landskapet så att alla inblandade med rätta kan känna sig som vinnare.

Därför vill vi att alla projekt i Leader Åres Gröna Dalar ska redogöra för hur de direkt eller indirekt är kopplade till ett samtidigt brukande och vårdandet av ekosystemen och dess beståndsdelar: de gröna näringarna, den lokala ekonomin och människornas tillgångar och resurser. Så länge som positiva effekter inom en eller flera av strategins mål kan förväntas uppnås, så är det aktuellt för Leader Åres Gröna Dalar att godkänna och bevilja pengar till projekt.

AXLAR, STRATEGISKA MÅL & INSATSONOMRÅDEN

Leader är en metod inom Landsbygdsprogrammet 2007-2013. Landsbygdsprogrammet har tre axlar.

- Förbättra jord- och skogsbrukets konkurrenskraft, (axel 1)
- Förbättra miljön och landsbygdens markområden (axel 2)
- Förbättra livskvaliteten, bredda företagandet och främja utvecklingen av landsbygdsekonomin (axel 3)

Inom det svenska Landsbygdsprogrammet genomförs arbetet inom det svenska Leaderområdena inom en egen Leaderaxel - axel 4. Leaderområdena har själva fått bestämma om man vill jobba inom alla tre axlar eller bara en eller två. Det finns möjligheter för vårt område att utvecklas inom alla tre axlarna. När vi jobbar i vårt eget Leaderområde - Åres Gröna Dalar - så kallar vi vårt arbete så kallar vi våra lokala projekt som jobbar inom axel 1 i det nationella Landsbygdsprogrammet för Leader 1, axel 2 kallar vi Leader 2 och axel 3 kallar vi Leader 3. Därtill har Leader en Samarbetsåtgärd för samverkansprojekt med andra Leaderområden i Europa och en Driftsåtgärd som reglerar arbetet med att förvalta och driva vårt lokala Leaderområde inom den lokalt baserade ideella förening (som heter Leader Åres Gröna Dalar Ideell Förening) som driver Åres Gröna Dalar.

De flesta projekt som kommer att finansieras i Leader Åres Gröna Dalar kommer att kunna visa samtidiga effekter i mer än en axel. Ett fokus på organiserad samverkan med bred gränsöverskridande delaktighet ger av naturliga skäl den effekten.

Procentuell fördelning över axlarna

(reviderad 100823)

	Fördelning
A) Förbättra jord- och skogsbrukets konkurrenskraft (Leader 1)	16,41%
B) Förbättra miljön och landsbygdens markområden (Leader 2)	10,00%
C) Förbättra livskvaliteten, bredda företagandet och främja utvecklingen av landsbygdsekonomin (Leader 3)	49,00%
D) Samarbetsåtgärden - Samverkansprojekt andra LAG	4,59%
E) Drift - Administration, verksamhet, LAG-grupp m m	20 %

	100%

Axlar, mål, insatser

	Medel
	Axlar i Leader/Landsbygdsprogrammet
	Mål
	Insatsområden

Medel Mer organiserad och gränsöverskridande samverkan			
A) Förbättra jord- och skogsbrukets konkurrens- och utvecklingskraft	B) Förbättra miljön och landskapet (Axel 2)	C) Diversifiering och förbättrad livskvalitet på landsbygden (Axel 3)	D) Samarbetsåtgärden (Egen åtgärd inom Leader)
Mål axel 1 Ökad produktion, högre förädlingsgrad och starkare lönsamhet för de gröna näringarna i Åres gröna dalar	Mål axel 2 Ett mer aktivt värdande av kultur och miljövärden i Åres gröna dalars landskap	Mål axel 3 Starkare lokala ekonomier för ökad livskvalitet i Åres gröna dalar	Mål Samarbetsåtgärden Riktade samarbeten och forskning
Insatsområden * Ökad samverkan primärproducenter och förädlingsföretag * Produkter och tjänster med lokalekonomisk identitet och funktion * Relationsskapande åtgärder * Kunskapsutbyte och erfarenhetsdelning * Stimulera hållbar produktion, förädling, försäljning, konsumtion samt återvinning i området	Insatsområden * Skapa förutsättningar för mångfald & kultur * Projekt för effektivare nyttjande * Projekt som synliggör kretslopp * Livskvalitet knutet till landskapet * Öka kunskapen om forna tiders livssätt * Större samspel turism/landbruk/kultur * Förnyelsebar energi	Insatsområden * Lokala skötselplaner * Oppna Forum * Effektivt partnerskap * Insatser för ökad resiliens * Attraktiva boendemiljöer * Rekreativ miljö * Kunskapsöverföring * Bygdeägd service * Bygdekultur * Ungdomar och ungdomsliv * Lokal finansiering	Insatsområden * Riktade samarbeten till fjällregioner * Samverkan med forskning
* Kompetensutveckling	* Internationella & nationella samarbetsprojekt med andra LAG	* Utvärderings- och uppföljningsinsats	* Marknadsföringsinsatser

LEADER 1

1) Förbättra jord- och skogsbrukets konkurrenskraft (Leader 1)

Vårt område består av ett unikt fjällnära och friskt produktionsområde med stora mervärden och varumärkespotentialer - grundförutsättningar för långsiktig stark konkurrenskraft och utvecklingspotential. Företag inom såväl jord- och skogsbruk, rennäring, livsmedelproduktion och förädling är delar i ett hållbart naturresursnyttjande.

Primärproduktionen i Åredalen vilar på ett fåtal företag (obetydligt fler än antalet bygder). Samverkan mellan företagen borde ge bättre lönsamhet. Om man bygger starkare samverkan och starkare relationer till kunderna (t ex en restaurang eller lokal butik) och hela vägen till slutkunderna (t ex en restauranggäst eller en butikskund), så ökar sannolikt lönsamheten. Ju mer bönder, samer "mellanhänder" och slutkunder vet om produktionsförutsättningar och kvalitetsaspekter, och ju mer de här grupperna lär känna varandra och matproduktionen, desto mer kommer primärproducenterna att vilja/kunna anpassa sin produktion till kundernas värderingar.

Mål Leader 1:

Ökad produktion, högre förädlingsgrad och starkare lönsamhet för de gröna näringarna i Åres gröna dalar.

Insatsområden Leader 1:

- Ökad samverkan mellan Åres Gröna Dalars befintliga och kommande primärproducenter och förädlingsföretag
- Produkter och tjänster profileras och säljs med unik fjällnära, frisk, lokalekonomisk identitet och funktion
- Relationsskapande åtgärder inklusive produktutveckling, paketering och marknadsföring mellan primärproducerande företag och deras slutkunder
- Kunskapsutbyte och erfarenhetsdelning kring att producera mat i fjällnära miljö
- Stimulera nyttjande av metoder för resurseffektiv, hållbar produktion, förädling, försäljning, konsumtion samt återvinning i området

LEADER 2

2) Förbättra miljön och landsbygdens markområden (Leader 2)

Helhetssynen på landskapet som ett större sammanhang förbättrar våra livsbetingelser. Vi ser landskapet som resurs för rekreation, utveckling, tillväxt och boende. Vi ser landskapet som arena där produktion, förädling, försäljning, konsumtion och återvinning äger rum. Vi ser landskapet som bärare av ett natur- och kulturarv samt förutsättning för kommande generationers överlevnad i området.

Mål Leader 2:

Ett mer aktivt vårdande av kultur och miljövärden i Åre gröna dalars landskap.

Insatsområden Leader 2:

- Skapa förutsättningar för en rik biologisk mångfald och värdefulla kulturmiljöer
- Projekt för effektivare nyttjande av bygdens gemensamma kultur- och miljövärde: koordination och samarbete kring aktiviteter som har ett tydligt avstamp i landskapet
- Projekt och marknadsföring som synliggör kretslopp och koppling mellan oss, djuren, miljön och landskapet
- Möjlighet till att skapa och marknadsföra livskvalitet knutet till landskapet
- Öka kunskapen om den "resurseffektiva och låga miljöpåverkan" i forna tiders livssätt
- Större samspel turism/lantbruk/kultur med balans mellan bevarande och produktion
- Förnyelsebar energi

LEADER 3

3) Förbättra livskvaliteten, bredda företagandet och främja utvecklingen av landsbygdsekonomin (Leader 3)

Landsbygdens resurser kan anses bestå av människor, natur och pengar. För att medvetet skapa ett hållbart nyttjande av dessa landsbygdens resurser, bredda företagandet och utveckla landsbygdsekonomin ser vi hur vi bör stimulerar och underlättar för människor att organiserat hjälpas åt för att lyckas - arbeta med begreppet högre livskvalitet genom resilient och hälsofrämjande utveckling. Ett lokalt engagemang och omfattande föreningsliv som bidrar till en god folkbildning, möjliggör att kreativa tankar kan resultera i handling.

Mål Leader 3:

Starkare lokala ekonomier för ökad livskvalitet i Åres gröna dalar.

Insatsområden Leader 3:

- Lokala skötselplaner, bygdebalanser och samarbeten om leder
- Öppna Forum för gränsöverskridande samverkan
- Effektivt partnerskap och samverkan. Dialoger kring bygden som en företagsekonomisk enhet
- Insatser för ökad resiliens (stärkt förmåga till att klara förändringar)
- Attraktiva boendemiljöer och innovativa boendelösningar
- Rekreativmiljöer såsom t ex bygdekontrollerade grönområden, trädgårdsrehabilitering, fjäll-FaR (fysisk aktivitet på recept), besökssträdgårdar, anpassad skolgång m m
- Kunskapsöverföring mellan t ex gammal-ung, näringsliv-skola, ungdom-ungdom
- Bygdeägd service
- Bygdekultur
- Ungdomar och ungdomsliv
- Lokal finansiering

SAMVERKANSÅTGÄRDEN

4) Samverkansåtgärden (Samverkan med andra Leaderområden)

Att öppet utbyta information, dela framgångsmodeller och nätverka med parter på lokal, regional, nationell, internationell nivå är i dagens öppna globala värld en framgångsfaktor.

Mål Samarbetsåtgärden:

Riktade samarbeten och forskning

Insatsområden Samarbetsåtgärden:

- Riktade samarbeten till fjällregioner med turism och/eller fjällnära jordbruk, primärproduktion och förädling. Med förädling avses inte bara mat, utan också förädling mot t ex agroturism och hälsobetonad turism med kopplingar till hållbarhet och ett områdes specifika tillgångar och förutsättningar. Landskapet, det fjällnära jordbruket, renskötseln och relationsbyggande mellan primärproduktion och slutkonsumtion kan vända de negativa trenderna för dessa hårt prövade näringar
- Samverkan med och relationsbyggande med exempelvis forskningen kring Samhälls-entreprenörer och samhälls-entreprenörskap

KRITERIER FÖR LAG-GRUPPENS URVAL

LAG-gruppen utgår från dessa bedömningskriterier när man står inför bedömningen av en projektansökan.

Det fjällnära landskapet

Hur relaterar projektet, direkt eller indirekt, till brukandet och vårdandet av ekosystemen och dess beståndsdelar:

- de gröna näringarna,
- den öppna lokala ekonomin och
- människornas tillgångar och resurser

Lokal förankring och Partnerskap

Hur många olika parter har sagt att man är intresserade av att projektidé genomförs?

Hur många parter kan förväntas vara intresserade av att projektidén genomförs?

Hur används "treparterskapet" - offentlig, privat och ideell sektor?

Hur bidrar sektorerna i projektets finansiering?

Målgrupp

Har man en god kännedom av sin målgrupp?

Hur har man låtit delar av målgruppen vara med och utforma projektet?

Finns de prioriterade grupperna kvinnor, ungdomar och människor med utländsk bakgrund med i målgruppen?

Underifrånperspektiv

Projektet ska ha en lokal förankring. Det är lokala möjligheter och hinder som projektet ska utgå ifrån.

Nytänkande

Projektidén ska vara ny eller sättet att arbeta ska vara nytt - i det lokala området och/eller i sitt sammanhang. Behöver vi göra egna erfarenheter eller kan vi lika gärna använda tidigare erfarenheter?

Överförbarhet

Kan projektarbetet eller projektets resultat användas eller på annat sätt komma till nytta i andra områden?

Nätverkande

Ingår det i projektidén att samverka med andra parter inom området, inom Sverige, över gränsen till Norge och/eller internationellt?

Jämställdhet och integration

Är projektorganisationen jämställd i ett genusperspektiv? Finns människor med utländsk bakgrund i projektorganisationen? Detta är två aspekter som också vägs in i beslutsgruppens helhetsbedömning av projektet.

Efterfrågansperspektiv

Är projektet efterfrågat av sin målgrupp? Har man tagit reda på om ett likartat "grepp" tagits förut, och vad det fick för utfall?

MÄTMETODER FÖR ÅRES GRÖNA DALARS FRAMGÅNG

Det är väldigt svårt att mäta utveckling. Men det är viktigt att kunna göra det.

Indikatorer i Åres Gröna Dalar

- Ökad omsättning
- Antal former för ny eller vitaliserad organiserad samverkan kring lokala tillgångar/möjligheter
- Antal strategier/planer för brukande/vårdande/utvecklande av lokala tillgångar/möjligheter
- Antalet nya produkter eller tjänster som producerats eller förädlas och säljs med lokal identitet
- Ökning av lokalt eller relationsbundet finansiellt kapital
- Andel beviljade medel till fördel för ungdomar/kvinnor/personer med utländsk bakgrund

Termen indikator betyder i dagens språkbruk tecken, visare, mätare eller mätinstrument. En definition är också att en indikator är ett enkelt statistiskt mått, med vars hjälp information kan koncentreras i en lättfattlig form. Indikatorer hjälper LAG att se om vi i Leader kommer närmare våra mål. Då Åres Gröna Dalar bildades så valde vi själva ett antal "Indikatorer".

Inom Landsbygdsprogrammet finns också s k "horisontella prioriteringar". Det kan sägas vara teman eller grupper av människor som är extra viktiga att prioritera i utvecklingsarbetet:

Miljö- och hållbar utveckling: detta genomsyrar det vi vill åstadkomma. Därför finns fokuset på en över huvud taget bättre relation till vår livsmiljö, vårt landskap och vad det ger oss i form av föda, rekreation och också kontanta inkomster.

Kompetensutveckling: vill vi arbeta med för att visa på värdet av samarbete, samordning och samsyn.

Ungdomar: tänker vi oss att arbeta med i ett paraplyprojekt, i alla fall initialt. Det finns ett behov av att ge ungdomar en konkret möjlighet att stanna i bygderna efter högstadieåldern.

Integration: Området är relativt internationellt med många inflyttade från andra länder. Vi har givetvis också den samiska kulturen närvarande. Dessa båda grupper är alla väl integrerade i samhället, men vi vill belysa deras unika erfarenheter och styrkor och skapa bättre samverkan. Inflyttning är en prioriterad inriktning. Vi vill också försöka öka minoriteternas inflytande i den demokratiska processen.

Jämställdhet: Vi strävar efter jämställdhet inte bara med ett genusperspektiv, men också med ett åldersperspektiv.

Stärkt konkurrenskraft: Här vill vi stärka framförallt primärproduktion och förädling, och utforska möjligheterna med ett ökat lokalt utbud. Här finns också insatsområdet om lokal kapitalbildning som innefattar dels en kompetensökning om det lokala kapitalets betydelse, och viljan att skapa nya/bättre lokala finansieringsformer.

OM FÖRENINGEN ÅRES GRÖNA DALAR

Du vet väl att Åres Gröna Dalar är en ideell förening som står öppen för alla? Såväl enskilda medlemmar som juridiska personer (företag, föreningar, organisationer) är välkomna. Det är medlemmarna som väljer LAG-grupp på den årliga stämman varje vår. Huvuduppgiften hos föreningen är att förvalta Leaderområdet med samma namn och omsätta denna strategi i verkligheten genom LAG-grupp samt Leaderkontor och dess anställda. Denna strategi gäller 2007-2013. Sedan kanske Leader kommer tillbaka 2014-2020, det vet vi ännu inget om, ej heller om vi vill jobba med samma geografiska område. Det beror på vilken utveckling vi gemensamt vill ha och behöver!